



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Impius Infelix**

**Texier, Claude**

**Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695**

1. Homo justus possidet veram libertatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

hilominus idololatra suarum passionum, eisque sacrificat de omni eo, quod est magis pretiosum.

**DIVISIO.**

Hæc est maledictio, quæ hodiè pertractandam se offert: sed, quia contraria juxta se posita magis elucescunt, placeat vobis, mihi concedere, ut ostendam in prima parte privilegia, favores justis possidentis verum, permanentem & gratam libertatem: in secunda maledictionem impii sub tyrannico jugo veri, perpetui & crudelis servitii degentis. Ad id verò præstandum imploremus auxilium Spiritûs libertatis, per interpositionem humilitatæ & ab omni creatura liberrimæ Virginis. *Ave Maria.*

**I.  
Punctum.**

S. Augustinus super Genesin ad literam speciatim observat, quòd Deus in productione Universi prædicatum *Domini* sibi non arrogarit, præterquam tunc, quando primum hominem in terrestrem paradisum introduxit, eique imperium in illum, & omnes insuper alias creaturas concessit: quasi per hoc, notat hic S. Doctor, nobis significare vóluerit differentiam inter dominium, quod humana potestas, & quod Divina exerceat majestas. Ista quippe intendit constituere dominos & magistros: *in eo quod dominos ipse constituat.* Illa verò servorum & mancipiorum numero gloriatur. Est inventio Dei sapientiâ omnino digna ad ostendendam gloriam sui regni, ad illustrandam suæ curiæ magnificentiam, sibi deservire nolens nisi Reges, & personas perfectâ libertate donatas.

Id. quod S. Augustinus de Deo, ut Creatore, idem de Deo, ut salvatore, Christo Jesu sensit S. Ambrosius, quem is considerat victoriosum, non ob ingentem captivorum numerum ad morem mundialium heroum, sed ob assertorum è servitute in libertatem copiam. Ratio in promptu est,

est, quòd Christi bella & victoriæ non ortum trahant ex titulo justitiæ, sed gratiæ & Charitatis, quæ neminem lædi sustinent. *Christi victoria libertatis est, quæ omnes gratiæ vindicavit, nullum astrinxit injuriæ; quos Christus alligat, liberat; quos astringit, solvit.*

Eadem est D. Pauli doctrina in diversis locis docentis, maximè dum ad Galatas scribit, ijs per Christi passionem partam ostendens perfectam & supremam libertatem: *Vos in libertatem vocati estis, ... qua libertate nos Christus liberavit.* Galat. 5. 13. Haussit Apostolus hanc veritatem ab ipso Christo, suo magistro, quem alius ejusdem discipulus sic loquentem inducit: *Veritas liberavit vos ... si vos filius liberaverit, verè liberi eritis.* Joan. 8. 32, 36.

En primam rationem, quæ probat, servos Dei veram possidere libertatem, provenientem, ut videtis, ab ea quàm Deus donat, cujus dona sunt vera & perfecta bona; item à Christo Jesu, vero Redemptore nostro nos verè liberos constituyente, in tantum quidem, ut nos in amicorum etiam suorum numerum adlegere, dignetur: *Jam non dicam vos servos, vos autem dixi amicos.* Joan. 15. 15. Hæc prima ratio confirmatur aliis, desumptis ex natura Divini servitii, ejusque principali effectu.

Quid est, servire Deo? propriè loquendo, *Deo servire regnare est.* Videtur quidem ab initio in verbis istis contrarietas aliqua, servire, & regnare, obedire, & imperare. Perfecta ista libertas in gloriosa servitute, quæ nos Deo sub mittit consistit in hoc, quod nobilissimum exercitium voluntatis nostræ & vera possessio sui, quam homo habere potest, repereantur in obedientia, quam legi Divinæ exhibemus, infideli item sequela motuum seu inspirationum ipsius Spiritûs.

Sicus

Sicut rivuli cursus minimè dicitur violentus, qui mox ac oritur, per canalem deducitur suum: vel, sicut astra, si rationis essent capacia, causam se conquerendi non haberent ob directionem à superioribus Intelligentiis permanantem tanquam scientibus motuum illorum proprietates, effectus, ac perfectiones: ita homo pariter vim sibi, aut suæ libertati inferri, murmurare non debet contra Deum, dum eum ad obedientiam suæ legis pertrahit; ipsum enim facit operari modo nobilissimo & naturæ ejus animæ maximè congruo.

Quapropter S. Paulus in secunda ad Corinthios universim pronuntiat: *Ubi autem Spiritus Domini, sibi libertas.*  
 2. Cor. 3. 17. Iterum in Epistola ad Galatas sequentia adjicit: *Si spiritu*  
 Gal. 5. 18. *ducimini, non estis sub lege.* Non dicit, non habetis legem

Jacob. 1. 15.

sed non estis sub lege; hoc est, lex Dei vobis non imponitur per modum jugi, sub quo gemere debeatis; nec est jugum timoris, sed jugum suave & amabile, cui etsi alligati, perfectè tamen liberi persistitis juxta D. Jacobi assertionem: *Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis & permanserit in ea.*

Veritas ista adeò conformis est bono sensui & rationi, ut Seneca, solius naturæ moralibus principiis illuminatus, eam agnoverit, fassus, ingens & incomparabile hominis esse bonum, suum esse, id est, sui possessorem, sui dominum, & sui magistrum esse; *inestimabile bonum est, suum esse.* Addit præterea, quomodo id fieri possit: *Nemo suus fieri potest, qui non prius sic Dei fiat, ut omnia cum Deo aut nolit, aut velit.* Alibi iterum docet: *si vis subjicere tibi omnia, subjice te rationi,* præcipuè rationi supremæ, quæ est ipse Deus.

Cassiodorus, utpote fidei luce irradiatus clarius & apertius in rem nostram loquitur, sic Deum alloquendo:

*Tunc*

*Tunc ero meus, cum fuero tuus, dominus ero in me ipsum, quando obediens ero tibi.*

Quis est effectus principalis obedientiæ, quam Deo exhibemus? *Vir obediens loquetur victoriam.* Victoria sanè illustris, quam per auxilium gratiæ consequimur de omnibus vitiis, ac passionibus. Prov. 21. 28.

Prima, & nobilissima hominis libertas est, D. Augustini testimonio, quâ per obedientiam suam erga Dei legem quis eximitur criminibus, quæ tyrannidem in alios exercent, fitq; dominus harum prædominantium passionum, quæ tot pene mancipia numerant, quod in terra homines computantur: *Prima libertas est, carere criminibus: ubi ceperit Christianus ea crimina non habere, tunc incipit, caput erigere ad perfectam libertatem.* Consentit S. Gregor. Nyssenus suo calculo, dum justum turpi servitute inordinatarum suarum passionum liberum introducit in possessionem gloriose libertatis Filiorum Dei, cujus meminit Apostolus: *Ipsa creatura liberabitur à servitute corruptionis in libertatem Filiorum Dei.* Rom. 8. 21.

In hoc puncto, ait S. hic Pater super Genesin, principaliter relucet character filiorum Dei, & gloriosa illa similitudo, de qua ab initio mundi loquebatur Deus, quando statuit secum: *Faciamus hominem ad imaginem ad similitudinem nostram, & præsit piscibus maris, & volatilibus cæli, & bestiis, universæque terra.* Videtis ne, advertere nos jubet idem S. D., quod in imperio Deum homo repræsentare, eique assimilari debeat? In quod autem suum exercere dominium & imperium oportet? in voluptatem, in ambitionem, & avaritiam, maximè verò in passiones omnes, quæ in sensu morali exprimentur, ac significantur per pisces maris, volucres cæli, & bestias terræ. Genes. 1. 26.

Si velitis, ut eruamus præsentem veritatem ex ipsius fundo & fonte: observetis, velim, quod Ethica, & fides doceant, nos omnes turbinibus civilis cujusdam & intestini belli implicitos esse. Habemus in nobis ipsis, penes quem sit summa potestas, spiritum rationalem: *Sub te erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius.* Interea tamen *caro concupiscit adversus spiritum, rebellis servus.* Omnes item passiones nostræ arma corripunt contra dominum suum legitimum, quem throno deturbare attentant, ut tyranno auctoritatem stabiliant. Isti bello cuncti sumus intricati duplici ex capite: primò, quia sumus homines è corpore & anima compositi. Secundò, quia à Protoplaste Adamo, eoque rebeli parente descendimus, qui primus hanc intestinae rebellionis telam exorsus, inde in nos vitiatam à se stirpem deduxit in vindictam suæ inobedientia. *Sic vindicatur in rebellem, ut ipse sibi sit bellum, qui noluit habere pacem cum Deo,* est animadversio S. Augustini.

Quinam sunt ergo, qui hoc tyrannidis jugum excutiant, quo nos natura corrupta & peccatum opprimere nituntur, & qui per istum remedium veram tueantur libertatem? Illi soli, qui Deo obtemperant, & qui possident eam libertatis gratiam S. Paulo promissam à Deo, iisque omnibus, qui se ad recipiendam ipsam præparate *2. Cor. II. 9. voluerint: Sufficit tibi gratia mea, nam virtus in infirmitate perficitur.*

Sive igitur consideremus Deum & Christum auctores libertatis in iusto; sive consideremus naturam obedientia & servitii, quod hic Deo præstat; seu reflexionem instituamus supra effectum, quem in illo producit hæc obedientia; manet evidens, quod is veram perfectamque possidet

possideat libertatem. Ista libertas, secundo, est constans & perseverans; deperdere ipsam nequit; conservat eam in medio carcerum, inter catenas & vincula. Ratio hujus est aperta, quod illa non sit extrinseca homini, sed in fundo animæ sita; consistit in possessione gratiæ, quæ homini invito nullatenus potest subtrahi. In probationem assertionis nostræ adducit S. Ambrosius Josephum, quem malitiâ fratrum suorum venditum in Ægyptum, etsi David servum pronuntiet: *In servum venundatus est Joseph,* servus Psal. 104. 17. tamen reverà non fuit. Corpus quidem innocentis multo gravabatur ferro, nihilominus anima semper remansit liberrima: *Humiliaverunt in compedibus pedes ejus, sed non animam ejus.* Quomodo enim, inquit Mediolamensis Antistes, dicatur servus, qui oraculi instar consulebatur à Regibus Ægypti; *quomodo hic servus, qui eruditur principes populi, & universum Ægypti populum in servitutem redegit?* S. Joannes Baptista apparenter quidem succubuit victima crudelitati Herodianæ, à quâ in ergastulo tenebatur mancipatus: de illo tamen æquè; ac universim de sanctis Martyribus istud Tertulliani axioma verificatur: *Etsi corpus includatur, omnia Spiritus patent, nihil cruc sensit in nervo, dum animus est in cælo,* corpus quantumvis sit vincularum, spiritus fruitur libertate.

Tertiò, quemadmodum hæc justis libertas est vera & permanens, ita pariter suavitati & dulcedini est sociata, eoquòd consistat in pace interna animæ, cujus dulcedini nihil in mundo comparari potest; *Pax Dei,* expertus loquitur D. Paulus, *quæ exsuperat omnem sensum.* Veri Dei Philp. 4. 7. servi constituunt populum cum millies beatum, cujus apud Deum meminit: *sedebit populus meus in pulchritudine pacis, & in requie opulenta.* Isa. 32. 18.